

PŘEHLED JUDIKATURY EVROPSKÉHO SOUDU PRO LIDSKÁ PRÁVA

Řízení před Evropským soudem pro lidská práva Formální náležitosti podání

Sestavila
EVA HUBÁLKOVÁ

JUDIKATURA

PŘEHLED JUDIKATURY

EVROPSKÉHO SOUDU PRO LIDSKÁ PRÁVA

Řízení před Evropským soudem pro lidská práva

Formální náležitosti podání

PŘEHLED JUDIKATURY EVROPSKÉHO SOUDU PRO LIDSKÁ PRÁVA

Řízení před Evropským soudem pro lidská práva

Formální náležitosti podání

Úmluva o ochraně lidských práv

Jednací řád Evropského soudu pro lidská práva

Sestavila
Eva Hubálková

JUDIKATURA

Vzor citace: Hubálková, E. Řízení před Evropským soudem pro lidská práva.
Praha : Wolters Kluwer ČR, a. s., 2010, s. 210

© Wolters Kluwer ČR, a. s., 2010

ISBN: 978-80-7357-506-9

Všechny naše publikace si můžete objednat na adrese:
Wolters Kluwer ČR, a. s., U Nákladového nádraží 6, 130 00 Praha 3
tel.: 246 040 400, fax: 246 040 401, e-mail: obchod@wkcr.cz, www.wkcr.cz

PŘEHLED JUDIKATURY
ŘÍZENÍ PŘED EVROPSKÝM SOUDEM PRO LIDSKÁ PRÁVA
Formální náležitosti podání

Úvod	7	1. Vyčerpání právních prostředků nápravy	65
I. Organizace a činnost Soudu	9	2. Šestiměsíční lhůta k podání stížnosti	73
II. Řízení před Soudem	14	VI. Výkon rozsudků, spravedlivé zadostiučinění	77
1. Obecná ustanovení	14	VII. Překážka věci již jednou projednané (litispence)	81
2. Podání stížnosti, zahájení řízení	24	VIII. Zneužití práva na stížnost	83
3. Řízení o přijatelnosti stížnosti	27	IX. Vývoj soudního mechanismu	84
4. Řízení o meritu stížnosti	28	1. Protokol č. 14	87
5. Ústní jednání	29	X. Přílohy	90
6. Rozsudky	30	A. Právní věty z významných rozhodnutí Soudu	90
7. Řízení před velkým senátem	30	B. Úmluva o ochraně lidských práv a svobod	100
III. Poškozený, subjekty oprávněné podat stížnost	32	C. Jednací řád Evropského soudu pro lidská práva	135
1. Fyzická a právnická osoba, nevládní organizace, skupina osob	32	Příloha k jednacímu řádu (o provádění vyšetřování)	174
2. Subjekty, proti kterým může stížnost směřovat	38	Praktické pokyny pro podání žádostí	178
3. Přímý poškozený, nepřímý poškozený, potenciální poškozený, <i>actio popularis</i> , stížnost <i>in abstracto</i>	41	Rejstřík k jednacímu řádu	189
IV. Rozsah Úmlouvou chráněných práv, kompetence Soudu	48	D. Formulář pro podání stížnosti ...	201
1. Kompetence Soudu <i>ratione loci</i>	48		
2. Kompetence Soudu <i>ratione temporis</i>	53		
3. Kompetence Soudu <i>ratione materiae</i>	61		
V. Vyčerpání právních prostředků nápravy a lhůta šesti měsíců	65		

PŘEHLED JUDIKATURY ŘÍZENÍ PŘED EVROPSKÝM SOUDEM PRO LIDSKÁ PRÁVA

Formální náležitosti podání

JUDr. Eva Hubálková, Ph.D.

Úvod

Kontrolní mechanismus založený Úmluvou o ochraně lidských práv a svobod (dále jen „Úmluva“) a zajišťovaný Evropským soudem pro lidská práva (dále jen „Soud“) lze, vedle Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, jehož aplikaci zajišťuje Výbor pro lidská práva při OSN, bezpochyby považovat za nejpropracovanější a nejefektivnější fungující systém praktické ochrany lidských práv. K přijetí Úmluvy došlo v Římě 4. listopadu 1950, přičemž v platnost vstoupila dne 3. září 1953, kdy ji ratifikoval desátý členský stát Rady Evropy¹⁾. Česká republika je Úmluvou vázána od 18. března 1992²⁾. Možnosti podat stížnost k Soudu doposud využily desítky tisíc osob, počet stížností však stále roste. Cílem této publikace je přiblížit a popsat způsob podání stížnosti a jejího projednání Soudem. Publikace je doplněna oficiálním českým překladem Úmluvy a Protokolů k ní a neoficiálním překladem jednacího řádu Soudu.

Autorka

¹⁾ Podmínku platnosti Úmluvy specifikuje článek 59 odst. 2 Úmluvy, podle kterého „Tato Úmluva vstoupí v platnost po uložení deseti ratifikačních listin.“ Prvním státem, který Úmluvu ratifikoval, byla Velká Británie dne 8. března 1951. Následující rok Úmluvu ratifikovalo Norsko dne 15. ledna 1952, Švédsko dne 4. února 1952 a Německo dne 5. prosince 1952. V roce 1953 pak následovala ratifikace Irska, a to dne 25. února 1953, Řecka dne 28. března 1953, Sárská jako přidruženého člena dne 14. ledna 1953, Dánska dne 13. dubna 1953, Islandu dne 29. června 1953 a Lucemburska dne 3. září 1953.

²⁾ *Kuchař a Štis v. Česká republika*, č. 37527/97, rozhodnutí z 23. května 2000, nepublikováno.

I. ORGANIZACE A ČINNOST SOUDU

Soud byl zřízen v roce 1959 k projednávání stížností na porušení Úmluvy a jejích Protokolů. Podle znění Úmluvy platného do 31. října 1998 byl kontrolní mechanismus dvouinstanční, kdy se stížnostmi nejprve zabývala bývalá Evropská komise pro lidská práva (dále jen „Komise“)³⁾, jejímž úkolem bylo posoudit přijatelnost (přípustnost) stížností⁴⁾, přimět strany v řízení ke smírnému ukončení sporu⁵⁾, a byla-li stížnost přijata, vyjádřit se k jejímu merituu⁶⁾. Soud se věci mohl zabývat pouze tehdy, byla-li mu předána Komisi, Vysokou smluvní stranou, jejíž příslušník se považoval za poškozeného, Vysokou smluvní stranou, která předložila případ Komisi, či Vysokou smluvní stranou, proti níž byla podána stížnost.⁷⁾ Po vstupu dodatkového Protokolu č. 9 v platnost, dne 1. října 1994, mohla tak učinit i osoba, nevládní organizace nebo skupina osob, které podaly stížnost Komisi, ovšem za předpokladu, že dotčená smluvní strana Protokol č. 9 ratifikovala⁸⁾.

Dvouinstanční systém, který byl shledán pomalým a nepružným, byl nahrazen stálým Soudem⁹⁾ na základě dodatkového protokolu č. 11, který vstoupil v platnost dne 1. listopadu 1998.

Soud tvoří **soudci**, jejichž počet se rovná počtu Vysokých smluvních stran¹⁰⁾. Vzhledem k tomu, že každý smluvní stát Úmluvy, kterých je k dnešnímu dni 47¹¹⁾, je zastoupen jedním soudcem, je Soud co do počtu soudců jednou z největších mezinárodních

³⁾ Podle původního znění článku 19 Úmluvy „K zajištění plnění závazků přijatých Vysokými smluvními stranami v této Úmluvě se zřizují: a) Evropská komise pro lidská práva, dále jen ‚Komise‘; b) Evropský soud pro lidská práva, dále jen ‚Soud‘.“

⁴⁾ Pravomoc Komise vymezoval původní článek 25 Úmluvy: „Komise může přijímat stížnosti zasláné generálnímu tajemníku Rady Evropy každou osobou, nevládní organizací nebo skupinou osob považujících se za poškozené v důsledku porušení práv přiznaných touto Úmluvou jednou z Vysokých smluvních stran v případě, že Vysoká smluvní strana, proti níž byla podána stížnost, prohlásila, že uznává pravomoc Komise přijímat takové stížnosti. ...“

⁵⁾ Podle původního článku 28 Úmluvy. „1. V případě, že Komise stížnost přijme, ... b) současně se dá k dispozici zúčastněným stranám s cílem dosáhnout smírného urovnání záležitosti na základě dodržování lidských práv, jak jsou stanovena touto Úmluvou. 2. Uspěje-li Komise při smírném urovnání, vypracuje zprávu, která bude zaslána zúčastněným státům, Výboru ministrů a generálnímu tajemníkovi Rady Evropy ke zveřejnění.“

⁶⁾ Článek 31 Úmluvy v původním znění stanovil: „1. Jestliže posuzování stížnosti neskončilo podle článku 28 (odstavec 2), 29 nebo 30, vypracuje Komise zprávu, ve které uvede skutečnosti a vyjádří názor na to, zda zjištěné skutečnosti ukazují na porušování závazků, které pro příslušný stát vyplývají z Úmluvy. ... 2. Zpráva bude doručena dotčeným státům, a pokud se týká stížnosti předložené podle článku 25, i stěžovateli. ...“

⁷⁾ Článek 48 ve znění platném do 30. září 1994.

⁸⁾ Článek 48 odst. 1 Úmluvy ve znění platném od 1. října 1994 do 31. října 1998. Protokol č. 9 byl ratifikován Belgií, Českou republikou, Dánskem, Estonskem, Finskem, Irskem, Itálií, Kypr, Lichtenštejnskem, Lucemburskem, Maďarskem, Německem, Nizozemím, Norskem, Polskem, Portugalskem, Rakouskem, Rumunskem, Ruskou federací, San Marinem, Slovenskem, Slovinskem, Švédskem a Švýcarskem.

⁹⁾ Podle článku 19 Úmluvy: „K zajištění plnění závazků přijatých Vysokými smluvními stranami v této Úmluvě a jejích protokolech se zřizuje Evropský soud pro lidská práva, dále jen ‚Soud‘. Svou činnost vykonává trvale.“

¹⁰⁾ Článek 20 Úmluvy.

¹¹⁾ Albánie (1996), Andorra (1996), Arménie (2002), Ázerbájdžán (2002), Belgie (1955), Bosna a Hercegovina (2002), Bulharsko (1992), Bývalá jugoslávská republika Makedonie (1997), Černá Hora (2007), Česká republika (1993), Dánsko (1953), Estonsko (1996), Finsko (1990), Francie (1974), Gruzie (1999), Chorvatsko

soudních institucí¹²⁾. Členský stát však nemusí být zastoupen svým státním občanem, v současné době za Lichtenštejnsko zasedá soudce, jenž je švýcarským státním občanem.

Soudci musí mít vysoký morální charakter a splňovat podmínky vyžadované pro výkon vysokých soudních funkcí nebo být uznávanými právníky. Zasedání Soudu se zúčastňují jako soukromé osoby a během funkčního šestiletého obnovitelného soudcovského období nemohou vykonávat žádnou činnost neslučitelnou s jejich nezávislostí, nestranností nebo s požadavky činnosti vykonávané na plný úvazek¹³⁾. Věkový limit je 70 let¹⁴⁾. Soudce volí většinou z odevzdaných hlasů **Parlamentní shromáždění Rady Evropy**¹⁵⁾, za každou Vysokou smluvní stranu ze seznamu jí navržených tří kandidátů¹⁶⁾. Ačkoli je funkční období v zásadě šestileté, může, k zabezpečení v rámci možností obnovy mandátů jedné poloviny soudců každé tři roky, Parlamentní shromáždění rozhodnout, že funkční období jednoho nebo více soudců bude mít jinou délku než šest let, avšak ne více než devět let a ne méně než tři roky¹⁷⁾.

Soudce může být odvolán ze své funkce **rozhodnutím dvoutřetinové většiny pléna Soudu**, má-li za to, že přestal splňovat požadavky stanovené pro výkon své funkce. Dotčený soudce musí být nejprve vyslechnut plénem¹⁸⁾. Jinou možností ukončení soudcovské činnosti je vzdání se funkce. Jestliže se uvolní některé soudcovské místo během funkčního období (ze shora uvedeného je zřejmé, že skončení soudcovského mandátu může nastat jeho uplynutím tím, že soudce dosáhne věku 70 let, je odvolán, vzdá se funkce či zemře), použijí se stejná pravidla jako pro řádné volby soudců s tím, že soudce, který nahrazuje soudce původního, zůstane ve funkci pouze po zbytek jeho mandátu¹⁹⁾.

(1997), Irsko (1953), Island (1953), Itálie (1955), Kypr (1962), Lichtenštejnsko (1952), Litva (1995), Lotyšsko (1997), Lucembursko (1953), Maďarsko (1992), Malta (1967), Moldavsko (1997), Monako (2005), Německo (1953), Nizozemí (1954), Norsko (1953), Polsko (1993), Portugalsko (1978), Rakousko (1958), Rumunsko (1994), Ruská federace (1998), Řecko (1974), San Marino (1989), Slovensko (1993), Slovinsko (1994), Srbsko (2004), Španělsko (1979), Švédsko (1953), Švýcarsko (1974), Turecko (1954), Ukrajina (1997), Velká Británie (1953).

¹²⁾ *Albánie* : Ledi Bianku; *Andorra* : Josep Casadeval; *Arménie*: Alvina Gyulumyan; *Ázerbájdžán*: Khanlar Hajiyev; *Belgie*: Françoise Tulkens; *Bosna a Hercegovina*: Ljiljana Mijović; *Bulharsko*: Zdravka Kalaydjieva; *Bývalá jugoslávská republika Makedonie*:: Mirjana Lazarova Trajkovska; *Černá Hora*: Nebojša Vučinić; *Česká republika*: Karel Jungwiert; *Dánsko*: Peer Lorenzen; *Estonsko*: Rait Maruste; *Finsko*: Paëvi Hirvelä; *Francie*: Jean-Paul Costa; *Gruzie*: Nona Tsotsoria; *Chorvatsko*: Nina Vajić; *Irsko*: Ann Power; *Island*: David Thór Björgvinsson; *Itálie*: Vladimiro Zagrebelsky; *Kypr*: George Nicolaou; *Lichtenštejnsko*: Mark Villiger; *Litva*: Danutė Jočienė; *Lotyšsko*: Ineta Ziemele; *Lucembursko*: Dean Spielmann; *Maďarsko*: András Sajó; *Malta*: Giovanni Bonello; *Moldavsko*: Mihai Poalelungi; *Monako*: Isabelle Berro-Lefèvre; *Německo*: Renate Jaeger; *Nizozemí*: Egbert Myjer; *Norsko*: Sverre Erik Jebes; *Polsko*: Lech Garlicki; *Portugalsko*: Ireneu Cabral Barreto; *Rakousko*: Elisabeth Steiner; *Rumunsko*: Corneliu BĚrsan; *Ruská federace*: Anatoly Kovler; *Řecko*: Christos Rozakis; *San Marino*: místo zatím neobsazeno; *Slovinsko*: Ján Šikuta; *Slovinsko*: Boštjan Zupančič; *Srbsko*: Dragoljub Popović; *Španělsko*: Luis López Guerra; *Švédsko*: Elisabet Fura-Sandström; *Švýcarsko*: Giorgio Malinverni; *Turecko*: İdsil Karakads; *Ukrajina*: místo zatím neobsazeno; *Velká Británie*: Nicolas Bratza.

¹³⁾ Články 21 a 23 odst. 1 Úmluvy a články 2 a 4 jednacího řádu.

¹⁴⁾ Článek 23 odst. 6 Úmluvy.

¹⁵⁾ Parlamentní shromáždění je poradní orgán Rady Evropy, složený ze 318 zástupců (a stejného počtu náhradníků), jmenovaných národními parlamenty 47 členských států.

¹⁶⁾ Článek 22 odst. 1 Úmluvy.

¹⁷⁾ Článek 23 odst. 3 Úmluvy.

¹⁸⁾ Článek 24 Úmluvy a článek 7 jednacího řádu.

¹⁹⁾ Článek 23 odst. 5 Úmluvy a článek 2 odst. 2 jednacího řádu.

V současné době je **předsedou Soudu** soudce zvolený za Francii, pan Jean-Paul Costa. Ve výkonu předsednické funkce nahradil 17. ledna 2007 pana Luciuse Wildhabera, který byl švýcarským soudcem.

Každý soudce je členem jedné ze sekcí, kterých je od 1. dubna 2006 pět (v rámci Soudu jsou vytvořeny nejméně čtyři sekce²⁰⁾). Jsou ustavovány na návrh předsedy Soudu plénem na tříleté období. Složení sekcí musí být vyvážené z hlediska geografického a zastoupení pohlaví a musí zohledňovat různé právní systémy jednotlivých členských států²¹⁾). Během tříletého období se zpravidla složení sekcí nemění, ačkoli pokud to vyžadují okolnosti, předseda Soudu může výjimečně složení změnit.

Předsedové dvou sekcí jsou zároveň místopředsedy Soudu.

Soud zasedá ve čtyřech formacích: v **plénu**, ve **velkém senátu**, v **senátech** a **výborech**.

Plénium Soudu

Zasedání **pléna Soudu** svolává předseda Soudu, pokud to vyžaduje výkon činnosti Soudu, nebo požaduje-li to nejméně jedna třetina soudců. Plénium Soudu se však schází alespoň jednou za rok za účelem projednání administrativních otázek. Neprojednává individuální či mezistátní stížnosti podané ve smyslu článku 34 Úmluvy. Jeho funkce jsou: a) volit na tříleté období svého předsedu a jednoho nebo dva místopředsedy, kteří mohou být zvoleni znovu; b) ustavovat senáty na pevně stanovené období; c) volit předsedy senátů Soudu, kteří mohou být zvoleni znovu; d) přijímat jednací řád Soudu; e) volit tajemníka Soudu a jednoho nebo více jeho zástupců.

Velký senát

Tvoří jej **sedmnáct soudců** a alespoň **tři soudci-náhradníci**. Jeho členy jsou předseda a místopředsedové Soudu a předsedové sekcí, soudce zvolený za dotčenou smluvní stranu nebo soudce ustanovený jako soudce *ad hoc* podle článku 29 jednacího řádu²²⁾ nebo jako společný soudce podle článku 30 jednacího řádu²³⁾. V případech, které byly velkému senátu postoupeny podle článku 30 Úmluvy²⁴⁾, jsou jeho členy i soudci zasedající

²⁰⁾ Článek 25 odst. 1 jednacího řádu.

²¹⁾ Článek 25 odst. 1 a 2 jednacího řádu.

²²⁾ Podle článku 29 odst. 1 „a) Nemůže-li se soudce zvolený za dotčenou smluvní stranu zúčastnit projednání případu nebo podá žádost o zproštění, nebo není-li takového soudce, předseda senátu vyzve dotčenou stranu, aby mu do třiceti dnů sdělila, zda má v úmyslu jmenovat jiného zvoleného soudce, nebo zda určí jako soudce *ad hoc* jinou osobu, a v kladném případě, aby zároveň sdělila její jméno. b) Stejná zásada platí, jestliže se takto určená osoba nemůže projednání věci zúčastnit nebo pořádat o zproštění.“

²³⁾ Podle článku 30 odst. 1: „Jestliže jedna nebo několik smluvních stran stojících na straně žalujícího nebo žalovaného mají na věci společný zájem, předseda senátu je může vyzvat, aby po vzájemné dohodě jmenovaly jednoho zvoleného soudce, který bude zasedat po právu; nedojde-li k dohodě, předseda Soudu vylosuje z navržených osob tu, která bude zasedat jako soudce reprezentující společný zájem.“

²⁴⁾ „Vyvolává-li případ projednávaný senátem závažnou otázku týkající se výkladu Úmluvy nebo jejích protokolů, nebo může-li vyřešení otázky vést k rozporu s rozsudkem vyneseným Soudem dříve, může senát, dohodou nevynese rozsudek, postoupit případ velkému senátu, s výjimkou případů, kdy se některá ze stran vysloví proti.“

v senátu, který případ postoupil²⁵⁾. Naopak ve věcech, které byly velkému senátu postoupeny podle článku 43 Úmluvy²⁶⁾, není jeho členem žádný ze soudců, který vydal meritorní rozsudek v postoupené věci, s výjimkou předsedy tohoto senátu a soudce, který v něm zasedal za dotčenou smluvní stranu, nebo soudce, který zasedal v senátu nebo senátech, které rozhodovaly o přijatelnosti stížnosti²⁷⁾.

Nemohou-li se soudci zasedání velkého senátu zúčastnit, jsou nahrazeni soudci-náhradníky²⁸⁾.

Senáty

Sedmičlenné **senáty** jsou ustavovány v rámci jednotlivých sekcí podle klíče uvedeného v článku 26 jednacího řádu. Projednávají stížnosti, o kterých nerozhodly tříčlenné výbory, nebo které nebyly předány velkému senátu podle článku 30 Úmluvy.

Výbory

Tříčlenné **výbory** jsou ustavovány, podobně jako senáty, v rámci jednotlivých sekcí. Po projednání s předsedy sekcí předseda Soudu rozhodne o počtu výborů, které je třeba ustavit.

Grémium

Soud má též svůj výkonný orgán (*Grémium*) složený z předsedy a místopředsedů Soudu a předsedů sekcí.²⁹⁾ Jeho úkolem je pomáhat předsedovi Soudu ve výkonu jeho funkcí spojených s řízením práce a výkonem administrativních činností Soudu. Grémium též usnadňuje koordinaci mezi jednotlivými sekcemi Soudu. Poměrně pravidelně se schází k poradám, ze kterých je pořizován zápis, jenž je rozeslán soudcům. Dodejme, že tajemník výkonného orgánu je jmenován tajemníkem Soudu se souhlasem předsedy Soudu.

Kancelář

Soudu pomáhá v jeho činnosti **Kancelář**, v jejímž čele stojí její tajemník volený plénem Soudu. Musí jím být osoba, která požívá nejlepší mravní pověsti a má nezbytné právní, administrativní a jazykové znalosti a zkušenosti. Tajemník je volen na pětileté období s možností znovuzvolení. Z funkce může být odvolán jen tehdy, jestliže plénem Soudu rozhodne dvoutřetinovou většinou, že již nesplňuje stanovené požadavky, přičemž řízení o odvolání může iniciovat kterýkoli soudce³⁰⁾. V současné době vykonává funkci tajem-

²⁵⁾ Článek 24 odst. 2 c) jednacího řádu.

²⁶⁾ „1. V tříměsíční lhůtě od data rozsudku senátu může každá zúčastněná strana ve výjimečných případech požádat o postoupení věci velkému senátu. 2. Kolegium pěti soudců velkého senátu žádost přijme, pokud věc vyvolává závažnou otázku týkající se výkladu nebo provádění Úmluvy nebo jejich protokolů, nebo závažnou otázku všeobecné povahy. 3. Pokud kolegium pěti soudců žádost přijme, velký senát ve věci rozhodne rozsudkem.“

²⁷⁾ Článek 24 odst. 2 d) jednacího řádu.

²⁸⁾ Článek 24 odst. 3 jednacího řádu.

²⁹⁾ Článek 9A jednacího řádu.

³⁰⁾ Článek 15 odst. 1 a 2 jednacího řádu.

níka Soudu pan Michael O'Boyle, občan Spojeného království Velké Británie a Severního Irska.

Kancelář poskytuje Soudu právní a administrativní podporu při výkonu jeho rozhodovací činnosti. Je složena z právníků, administrativních pracovníků, techniků a překladatelů. V současné době je v Kanceláři zaměstnáno více než 500 pracovníků, z nichž více než 200 jsou právníci. Pracovníci Kanceláře jsou zaměstnanci Rady Evropy. Přibližně polovina je zaměstnána na dobu neurčitou, po úspěšně vykonaném konkurzu. Všichni pracovníci Kanceláře musí dodržovat velmi přísné podmínky, pokud jde o jejich nezávislost, nestrannost a loajalitu.

Činnost Kanceláře je pro výkon činnosti Soudu nesporně významná, ne-li vůbec klíčová. Právníci (jinak též referenti či právní asistenti) jsou společně s administrativním personálem rozděleni do 31 právních oddělení. Připravují materiály a vypracovávají právní rozborů jednotlivým soudcům a vedou korespondenci se stranami v řízení o procesních otázkách. Právní asistenti nejsou nadáni žádnou rozhodovací pravomocí při projednávání stížností podaných Soudu ve smyslu článku 34 Úmluvy. Stížnosti jsou přidělovány jednotlivým právním oddělením podle jejich jazykových znalostí a znalostí práva státu, proti kterému je stížnost namířena. Materiály, které právníci připravují, jsou vždy zpracovány v jednom z úředních jazyků Soudu (tj. angličtině či francouzštině).

Vedle právních oddělení fungují v rámci Kanceláře překladatelská oddělení, která v první řadě zajišťují překlad rozsudků a rozhodnutí soudu do druhého jednacího jazyka, pokud je to nezbytné, dále oddělení zabývající se informatikou, oddělení pro judikaturu Soudu, výzkum a publikační činnost a knihovní oddělení. Kancelář má i tzv. ústřední oddělení, které shromažďuje a třídí došlou korespondenci a stará se o archiv Soudu, který uchovává dokumenty skončených stížností.

II. ŘÍZENÍ PŘED SOUDEM

1. Obecná ustanovení

Řízení před Soudem upravuje v hlavních liniích Úmluva. Na ni pak navazuje jednací řád. Soud přesto ve zvláštním případě a po dohodě stran může v řízení postupovat odlišně od ustanovení těchto dvou právních dokumentů, pokud to považuje za nezbytné³¹⁾. Mimoto předseda Soudu je oprávněn vydávat praktické pokyny, a to zejména pokud jde o obesílání stran k ústnímu jednání a předkládání písemných stanovisek³²⁾.

Veřejnost dokumentů

Podle článku 33 jednacího řádu jsou všechny dokumenty předložené Kanceláři stranami řízení nebo vedlejšími účastníky řízení v souvislosti s podanou stížností přístupné veřejnosti. Výjimku tvoří materiály týkající se jednání o dosažení smíru podle článku 62 jednacího řádu a případy, kdy předseda senátu rozhodne, že se zcela či zčásti spis veřejnosti nezpřístupní, a to v zájmu zachování morálky, veřejného pořádku nebo národní bezpečnosti v demokratické společnosti, kdy to vyžadují zájmy nezletilých osob nebo ochrana soukromí stran v řízení, nebo pokud to vyžaduje jiná dotčená osoba, nebo v míře, kdy to předseda senátu považuje za zcela nezbytné, neboť vzhledem ke zvláštním okolnostem by zveřejnění mohlo poškodit zájmy spravedlnosti³³⁾. Od června 2007 jsou na internetových stránkách Soudu (www.echr.coe.int/hudoc) dostupná shrnutí skutkového stavu, námitek stěžovatelů a otázky položené stranám v převážné většině případů, které byly Soudem předloženy vládě dotčeného členského státu k vyjádření (viz níže kapitola Řízení o přijatelnosti). Týká-li se stížnost citlivého problému, zejména tehdy, jestliže Soud vydal před řádným projednáním stížnosti předběžné opatření ve smyslu článku 39 jednacího řádu nebo kdy by takové zveřejnění bylo v rozporu se zájmy spravedlnosti, Soud podrobnosti o stížnosti nezveřejní.

Domnívá-li se dotčená osoba, že by v její věci neměly být všechny dokumenty nebo jejich část ze shora uvedených důvodů zveřejněny, může o zachování jejich utajení požádat. Její žádost musí být řádně odůvodněna a musí v ní být upřesněno, zda se žádá o nezveřejnění celého spisu či pouze jeho části³⁴⁾.

Rozhodnutí a rozsudky senátu a velkého senátu jsou přístupné veřejnosti. Naopak tříčlenné výbory o stížnostech, které projednají, nevydávají písemná rozhodnutí. Stěžovatelé nebo jejich právní zástupci jsou pouze písemně informováni o tom, že jejich stížnosti byly odmítnuty (viz kapitola Řízení o přijatelnosti). Nicméně, pro zachování zá-

³¹⁾ Článek 31 jednacího řádu.

³²⁾ Článek 32 jednacího řádu.

³³⁾ Článek 33 odst. 1 a 2 jednacího řádu.

³⁴⁾ Článek 33 odst. 3 jednacího řádu.

sady transparentnosti Soud pravidelně veřejnost informuje v obecných rozměrech o rozhodnutích vydaných výbory ve smyslu článku 53 odst. 2 jednacího řádu³⁵⁾.

Užívání jazyků v řízení

Jednacími jazyky v řízení před Soudem jsou, stejně jako pro celou Radu Evropy, **angličtina a francouzština**. Stěžovatelé se však mohou na Soud obracet v **oficiálním jazyce jednoho ze smluvních států Úmluvy**. Avšak jenom do okamžiku, než Soud rozhodne o předání stížnosti k vyjádření dotčené smluvní straně³⁶⁾. V takovém případě jsou ke stížnosti připojeny veškeré dokumenty zaslané stěžovatelem, a to v původním jazyce.

Korespondence týkající se veřejného zasedání je vedena v angličtině či francouzštině, pokud předseda senátu nedá souhlas k tomu, aby byl i nadále používán oficiální jazyk dotčené smluvní strany. Pakliže je takový souhlas dán, tajemník příslušné sekce, v jejímž rámci byl senát ustaven, zajistí tlumočení nebo překlad celého stěžovatelova stanoviska nebo jeho části, pokud se předseda senátu domnívá, že je to v zájmu řádného vedení řízení. Svůj souhlas však může podmínit tím, že stěžovatel ponese veškeré výdaje s tím spojené nebo jejich část.

Písemný styk s dotčenou smluvní stranou je veden a její stanoviska jsou předkládána v angličtině či francouzštině, pokud předseda senátu nepovolí užívání oficiálního jazyka dotčené smluvní strany či jazyka jiného smluvního státu³⁷⁾. Platí však, že koná-li se ústní veřejné jednání, je na smluvní straně, která se chce vyjadřovat ve svém oficiálním jazyce, aby nesla náklady spojené s tlumočením, které tajemník senátu zajistí.

Zastoupení účastníků řízení

Podle ustanovení článku 35 jednacího řádu jsou smluvní strany zastoupeny **zmocněnci**, kteří si mohou přizvat **poradce**. Vládní zmocněnci pracují zpravidla na ministerstvu spravedlnosti (např. v České republice, Bulharsku, Německu, Ukrajině, Španělsku), ministerstvu zahraničních věcí (např. ve Francii, Nizozemí, Polsku, Rumunsku, Velké Británii), v rámci úřadu státního zástupce (jako např. v Portugalsku nebo Slovinsku) nebo je jim zřízen zvláštní úřad (např. v Belgii, Řecku, Itálii, Rusku).

Bez ohledu na to, zda individuální stížnost ve smyslu článku 34 Úmluvy podává fyzická osoba, nevládní organizace nebo skupina jednotlivců, mohou tak stěžovatelé učinit buď sami, nebo prostřednictvím advokáta nebo jiného za tímto účelem určeného zástupce³⁸⁾. V okamžiku, kdy je stížnost dána na vědomí žalované smluvní straně podle článku 54 odst. 2b) jednacího řádu³⁹⁾ a kdy se právní zastoupení stává **povinným**, nerozhodne-li výjimečně předseda senátu, že stěžovatel může pokračovat v řízení sám s tím, že v případě potřeby mu poskytne pomoc advokát nebo jiná osoba schválená

³⁵⁾ Článek 33 odst. 4 jednacího řádu.

³⁶⁾ Článek 34 odst. 1 jednacího řádu.

³⁷⁾ Článek 34 odst. 4 a) jednacího řádu.

³⁸⁾ Článek 36 odst. 1 jednacího řádu.

³⁹⁾ Viz následující kapitola.

předsedou senátu⁴⁰). Stěžovatele může před Soudem zastupovat **advokát oprávněný vykonávat činnost v jedné ze smluvních stran**, který má trvalé bydliště na území jedné z nich, případně jiná osoba, kterou schválí předseda senátu⁴¹). Ten může kdykoli během řízení zástupce odvolat, domnívá-li se, že to okolnosti nebo chování zástupce odůvodňují. Stěžovatel je pak povinen ustanovit nového zástupce. Soud ani jeho Kancelář nejsou oprávněny právního zástupce zajistit. O pomoc se však stěžovatel může obrátit na Českou advokátní komoru⁴²). Pokud nemá dostatek prostředků na úhradu právního zastoupení, může Soud požádat o poskytnutí právní pomoci v rámci systému právní pomoci Soudu⁴³). Právní pomoc je však obvykle přiznávána pouze ve věcech vyvolávajících složité skutkové či právní otázky, a nikoliv ve stížnostech týkajících se již řešeného právního problému⁴⁴). Částky poskytované v rámci systému právní pomoci Soudu jsou vypláceny v paušální výši a jsou pouze příspěvkem na výdaje vynaložené na právní zastupování.

Předběžné opatření

Kdykoli během řízení, ale i před samotným podáním stížnosti, může stěžovatel požádat Soud, aby vydal v jeho věci předběžné opatření. O jeho žádosti rozhodne senát, jemuž byla stížnost předložena, nebo jeho předseda. Opatření může být Soudem přijato i z úřední povinnosti, pokud se Soud domnívá, že je to v zájmu stran nebo v zájmu řádného vedení řízení.

Soud nařídí předběžné opatření v případech, kdy bezprostředně hrozí nebezpečí, že bude způsobena nenapravitelná újma. Dosavadní praxe ukazuje, že jde zejména o případy vyhoštění, vydávání nebo repatriace stěžovatelů do země jejich původu státem, proti kterému je stížnost vedena⁴⁵), pokud hrozí bezprostřední nebezpečí ztráty života nebo ohrožení jeho zdraví, nebo že stěžovatel bude podroben nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestu. Tyto stížnosti se většinou opírají o ustanovení článků 2 a 3 Úmluvy. Předběžné opatření lze naříditi i v situaci, kdy je stěžovatel držen ve vazební věznici, jeho zhoršující se zdravotní stav vyžaduje hospitalizaci ve specializovaném zařízení, ze kterého má být znovu převezen do vazební věznice, kde zdravotní péče bude na nižší úrovni a hrozí, že tamní podmínky ohrozí jeho zdraví či dokonce život. Výjimečně jsou předběžná opatření nařizována v případech týkajících se zásahů do práva na respektování soukromého a rodinného života zaručeného článkem 8 Úmluvy.

Naopak předběžné opatření nebude v zásadě vydáno k zabránění bezprostředně hrožící demolicе majetku, zahájení konkursního řízení, ke zrušení povinnosti nastoupit vojenskou službu, k zajištění propuštění stěžovatele z vazby, než Soud rozhodne o jeho stížnosti týkající se údajné nespravedlivosti trestního řízení, k zajištění konání referenda či k zabránění rozpuštění politické strany.

⁴⁰) Článek 36 odst. 2 a 3 jednacího řádu.

⁴¹) Článek 36 odst. 4 a) jednacího řádu.

⁴²) Česká advokátní komora, Národní 16, Praha 1, 110 00, tel. +420 224 913 606; fax +420 224 910 162.

⁴³) Článek 91 a násl. jednacího řádu.

⁴⁴) Posledně zmíněná možnost se týká zejména stížností vyvolávajících otázku ohledně délky řízení nebo nevykonání rozsudků (Moldávie, Rusko a Ukrajina) a určitého typu stížností týkajících se vyvlastnění (Turecko).

⁴⁵) *Mamatkulov a Askarov v. Turecko*, rozsudek ze 4. února 2005, Sborník 2005-I, odst. 55 a 104.

Pokud předběžné opatření Soud nařídí, je dotčený stát povinen jej respektovat, jinak riskuje, že bude odsouzen za porušení článku 34 Úmluvy, tedy za to, že stěžovateli bránil v účinném podání stížnosti⁴⁶⁾.

Přestože naprostá většina předběžných opatření zavazuje dotčený stát, nic Soudu nebrání, aby podobné opatření směřoval ke stěžovatelům⁴⁷⁾.

S odkazem na ustanovení článku 35 odst. 1 Úmluvy, které vyžaduje vyčerpání právních prostředků nápravy, musí stěžovatelé před požádáním tyto prostředky vyčerpat, ledaže by neměly odkladný účinek.

Žádost o předběžné opatření je bezodkladně zpracovávána právníkem Kanceláře Soudu, kterému byla přidělena, aby o ní předseda senátu mimo zasedání senátu či senát na svém řádném zasedání mohl co nejrychleji rozhodnout. Ve skutečně naléhavých případech, zejména ve věcech vydání nebo vyhoštění, musí být žádosti o předběžné opatření zaslány faxem, e-mailem⁴⁸⁾, a to v pracovní době Kanceláře Soudu, tj. od 8 do 18 hodin, od pondělí do pátku. Projednání žádosti nepochybně urychlí, je-li podána anglicky či francouzsky. Jinak musí být předložena **v jednom z oficiálních jazyků kterékoli ze smluvních stran Úmluvy**. Musí být nadepsána „Článek 39 – Naléhavé“.

Je-li žádost zasílána formou e-mailu, je třeba Kanceláři Soudu současně zaslat její vytištěnou kopii, pokud možno expresní poštovní službou. Nereaguje-li Kancelář Soudu na žádost v rozumné době, stěžovatel, resp. jeho právní zástupce, by se měli pokusit spojit se s Kanceláři telefonicky a situaci vyjasnit.

Příklady situací, v nichž Soud nařídil předběžné opatření

A. Předběžná opatření v případech, kdy stěžovatelé riskují život či nucené podrobení se špatnému zacházení v zemi přijetí

Stěžovateli mohou být např. **politíči uprchlíci**, jako v případě *F. H. v. Švédsko*⁴⁹⁾, v němž Soud nařídil předběžné opatření na základě žádosti iráckého křesťana pocházejícího z Bagdádu, který tvrdil, že byl významnou osobností v Republikánské gardě Saddáma Hussaina. Stížnost byla shledána přijatelnou kromě jiného i proto, že stěžovatel byl křesťan a skupina, ke které náležel, byla v Iráku a především v Bagdádu považována za minoritu. Mimoto podle UNHCR v zemi neexistovalo možné urovnání situace a tato mezinárodní organizace nedoporučovala nucený návrat do Iráku za stávající politické situace.

Předběžné opatření bylo nařízeno i ve věci *Mohammedi v. Nizozemí*, kde stěžovatelem byl Íránec, který údajně **konvertoval ke křesťanství** a který se obával odvetných opatření ze strany iráckého tajného agenta, s jehož manželkou měl intimní poměr, a kte-

⁴⁶⁾ *Mamatkulov a Askarov v. Turecko* rozsudek ze 4. února 2005, Sborník 2005-I; *Šamajev a další v. Gruzie a Rusko*, rozsudek z 12. dubna 2005, Sborník 2005-III, odst. 473 a 478.

⁴⁷⁾ *Iladscu a další v. Moldávie a Rusko*, rozsudek z 8. července 2004, Sborník 2004-VII, odst. 11.

⁴⁸⁾ Pracovníkovi Kanceláře, který byl před tím telefonicky kontaktován. Čísla telefonů a faxů jsou uvedena na webové stránce Soudu (www.echr.coe.int/echr).

⁴⁹⁾ Stížnost č. 32621/06, rozhodnutí z 13. května 2008.

rý tvrdil, že jeho rodiče a tři sestry měly z tohoto důvodu problémy s iránskými úřady. Předběžné opatření bylo později odvoláno a stížnost byla vyškrtuta ze seznamu stížností na základě vyhlášeného dočasného moratoria na vyhoštění iránských křesťanů žijících v Nizozemí do Íránu⁵⁰).

Předběžná opatření jsou často žádána i občany zemí jako je Jamajka, kde lidé s **homosexuální a bisexuální orientací** čelí obtěžování a perzekuci. K tomu, aby opatření ve smyslu článku 39 jednacího řádu bylo nařízeno, musí stěžovatel přesvědčivě prokázat, že mu hrozí reálné a osobní nebezpečí perzekuce právě v důsledku jeho sexuální orientace, vrátí-li se do země původu.

Ve věci *Jabari v. Turecko* bylo v rámci předběžného opatření nařízeno turecké vládě, aby nevyhošťovala stěžovatelku do Íránu, neboť jí hrozilo nebezpečí špatného zacházení v důsledku **cizoložství, kterého se dopustila v Íránu**⁵¹).

Další skupinou stěžovatelů, resp. stěžovatelek žádajících úspěšně o nařízení předběžného opatření jsou ženy, kterým by po vyhoštění do Tanzanie a Nigérie hrozilo **pohlavní zmrzačení**⁵²).

V červnu 2008 vydal Soud pilotní rozsudek týkající se **vyhoštění Tamilů na Srí Lanku**. V souvislosti s možnou aplikací článku 39 jednacího řádu Soud došel k názoru, že zde nebyl přímý důkaz, který by opodstatňoval obecné nebezpečí pro Tamily, ať už ze strany Tamilských tygrů, nebo srílanských úřadů. Pokud šlo o samotný pilotní případ, kterým se Soud zabýval, *N. A. v. Spojené království*, judikoval, že by mohlo dojít k porušení článku 3 Úmluvy, kdyby byl stěžovatel vyhoštěn na Srí Lanku, a to v důsledku jeho zapojení mezi Tamilské tygry, šestinásobného zadržení a na základě obsahu policejního rejstříku a jizev⁵³).

Soud v zásadě nevydává předběžné opatření v případech, kdy stěžovatelé tvrdí, že jim hrozí nebezpečí ze strany soukromých osob, a to i policejních důstojníků jednajících mimo službu, ledaže by bylo prokázáno, že příslušné úřady byly neschopné nebo neochotné poskytnout dotčeným osobám potřebnou ochranu. Ve věci *H. L. R. v. Francie*, ve které stěžovatel například namítal porušení článku 3 Úmluvy, pokud by byl vyhoštěn do Kolumbie, neboť by mu hrozilo nebezpečí ze strany drogových dealerů, kteří ho rekrutovali jako pašeráka drog, Soud uvedl následující:

„Vzhledem k absolutní povaze garantovaného práva, Soud nevyklučuje možnost, že článek 3 Úmluvy lze též aplikovat v případech, kdy hrozí nebezpečí od osob nebo skupin, které nejsou státními zaměstnanci. Avšak je třeba dokázat, že nebezpečí je reálné a že úřady přijímacího státu nejsou takovému nebezpečí schopny zabránit poskytnutím potřebné pomoci.“⁵⁴

⁵⁰) Rozhodnutí z 1. června 2006, nepublikováno.

⁵¹) Rozsudek z 11. července 2000, Sborník 2000-VIII.

⁵²) *Lungulli v. Švédsko*, stížnost č. 33692/02, rozhodnutí z 1. července 2003, nepublikováno; *Collins and Akaziebie v. Švédsko*, stížnost č. 23944/05, rozhodnutí z 8. března 2007, nepublikováno.

⁵³) Rozsudek ze 17. července 2008, nepublikován.

⁵⁴) Rozsudek z 29. dubna 1997, Sbíрка 1997-III, odst. 40.

Soud posléze dospěl k závěru, že nedošlo k porušení článku 3 Úmluvy, neboť navzdory obecné situaci násilí panující v Kolumbii, stěžovatel neprokázal, že úřady byly neschopné poskytnout mu řádnou ochranu.

B. Předběžná opatření přijatá v případech vyhoštění, v nichž hraje roli zdravotní stav stěžovatele

Ve věci *D. v. Spojené království* bylo přijato předběžné opatření v případě stěžovatele, který trpěl AIDS v pokročilém stadiu a který by neměl přístup k lékařské péči, pokud by byl vyhoštěn ze Spojeného království na St Kitts⁵⁵⁾. Předběžné opatření bylo zcela nedávno vydáno ve věci *N. v. Spojené království*, v němž stěžovatel byl též nositelem viru HIV, i když nikoli trpící nemocí AIDS, jako v předchozím případě⁵⁶⁾.

C. Předběžná opatření v případech vyhoštění, kde stěžovateli hrozí nebezpečí odsouzení k trestu smrti nebo uvěznění na doživotí bez možnosti udělení milosti

Ve věci *Kafkaris v. Kypr* Soud ve svém rozsudku potvrdil, že uložení doživotního trestu odnětí svobody dospělému člověku může vyvolat problém v souvislosti s článkem 3 Úmluvy. Podle jeho názoru bylo pro potřebu tohoto ustanovení dostačující, že doživotní trest *de jure* a *de facto* bylo možno snížit.⁵⁷⁾

Článek 39 jednacího řádu byl také aplikován v případě amerického občana, kterého Spojené státy měly vydat na základě podezření ze spáchání vraždy. Soud, poté co přezkoumal záruky, které francouzské vládě poskytly americké úřady, že stěžovatel nebude odsouzen k trestu smrti nebo doživotnímu trestu bez možnosti podmíněčného propuštění, shledal stížnost zjevně neopodstatněnou⁵⁸⁾.

Věc *Einhorn v. Francie* se týkala vyhoštění jiného amerického státního příslušníka, který byl shledán vinným v nepřítomnosti za spáchání vraždy a odsouzen na doživotí. Soud judikoval, že nedošlo k porušení článku 3 Úmluvy, že okolnosti případu a ujištění americké vlády odstranily nebezpečí, že bude po svém návratu do Spojených států odsouzen k trestu smrti. Soud navíc nenašel žádné důkazy, které by odůvodňovaly závěr, že pokud by stěžovatel byl odsouzen k doživotnímu trestu, nemohl by požádat o podmíněčné propuštění⁵⁹⁾.

D. Předběžná opatření přijatá v případech vyhoštění s prvky článků 5 a 6 Úmluvy

Soud aplikoval článek 39 jednacího řádu ve věci *Ismoilov a další v. Rusko*, když nařídil ruské vládě, aby stěžovatele – kteří brojili proti rozhodnutí ruských úřadů vyhostit je do Uzbekistánu a tvrdili, že takové vyhoštění by je vystavilo reálnému nebezpečí špatného zacházení a nespravedlivého soudního řízení – nevyhošťovala, než stížnost projedná. Ve svém rozsudku pak uvedl, že článek 6 Úmluvy by mohl být dotčen rozhodnutím

⁵⁵⁾ Rozsudek z 2. května 1997, Sbirka 1997-III.

⁵⁶⁾ Rozsudek z 27. května 2008, Sborník 2008.

⁵⁷⁾ Rozsudek z 12. února 2008, Sborník 2008.

⁵⁸⁾ *Nivette v. Francie*, stížnost č. 44190/98, Sborník 2001-VII.

⁵⁹⁾ Stížnost č. 71555/01, rozhodnutí z 16. října 2001, Sborník 2001-IX, odst. 26 a 27.

o vyhoštění, pokud by uprchlík trpěl, nebo mohl trpět zjevným porušením zásad spravedlivého řízení v zemi určení.⁶⁰⁾

E. Předběžná opatření v případech dotýkajících se soukromého a rodinného života stěžovatele

Soud nařídil předběžné opatření ve věci *Amrollahi v. Dánsko*, ve které stěžovatel namítal, že jeho deportace do Íránu přetrhává rodinné svazky s jeho dánskou manželkou, dvěma dětmi a nevlastním dítětem.⁶¹⁾

Ve věci *Eskinazi a Chelouche v. Turecko* byla turecká vláda žádána v rámci aplikace článku 39 jednacího řádu, aby nevyhošťovala druhého stěžovatele – dítě prvního stěžovatele – do Izraele, dokud Soud nerozhodne o jejich stížnosti. První stěžovatel namítal, že rozhodnutí tureckých úřadů vrátit dítě jeho otci žijícímu v Izraeli porušilo práva obou stěžovatelů zaručená jim článkem 8 Úmluvy⁶²⁾.

F. Nařízení předběžného opatření v důsledku stěžovatelova neuspokojivého duševního stavu

Ve shora uvedeném případě *Einhorn v. Francie* bylo předběžné opatření přijato poté, co Soud získal informaci o tom, že se stěžovatel pokusil o sebevraždu. Nařízení předběžného opatření bylo zrušeno, jakmile Soud obdržel od francouzské vlády lékařskou zprávu o stěžovatelově zdraví, v níž bylo potvrzeno, že byl schopen letecké cesty do Spojených států pod lékařskou a policejní eskortou.

G. Předběžné opatření mající zabránit vyhoštění stěžovatele do jiného smluvního státu Úmluvy

Obecně se předpokládá, že jiný smluvní stát Úmluvy poskytne vyhošťovanému nezbytné záruky proti nelidskému zacházení a zajistí, aby se mohl účinně dovolat práv uvedených v Úmluvě. Přesto článek 39 jednacího řádu byl Soudem několikrát použit i v případech, kdy byl stěžovatel vydáván či vyhošťován do jiného smluvního státu.

Jedním z poměrně nedávných případů byla věc *T. I. v. Spojené království*, v němž stěžovatel, občan Srí Lanky, tvrdil, že bude vydán do země svého původu, pokud bude vyhoštěn ze Spojeného království do Německa. Naléhal, že na Srí Lance riskuje, že bude podroben nelidskému zacházení ať už ze strany státních bezpečnostních sil, Tamilských tygrů či provládních polovojenských organizací. V rozhodnutí, v němž shledal stížnost nepřijatelnou, Soud uvedl následující:

„... vyhoštění v tomto případě do tranzitní země, která je též smluvní stranou Úmluvy, nemění nic na povinnosti Spojeného království zajistit, aby stěžovatel nebyl vystaven jednání zakázanému článkem 3 Úmluvy. Spojené království se nemůže ani opírat o ustanovení dublinské úmluvy o odpovědnosti smluvních států za posuzování žádostí o azyl.“

⁶⁰⁾ Rozsudek z 24. dubna 2008, nepublikován.

⁶¹⁾ Rozsudek z 11. července 2002, nepublikován.

⁶²⁾ Stížnost č. 14600/05, rozhodnutí z 6. prosince 2005, Sborník 2005-XIII.